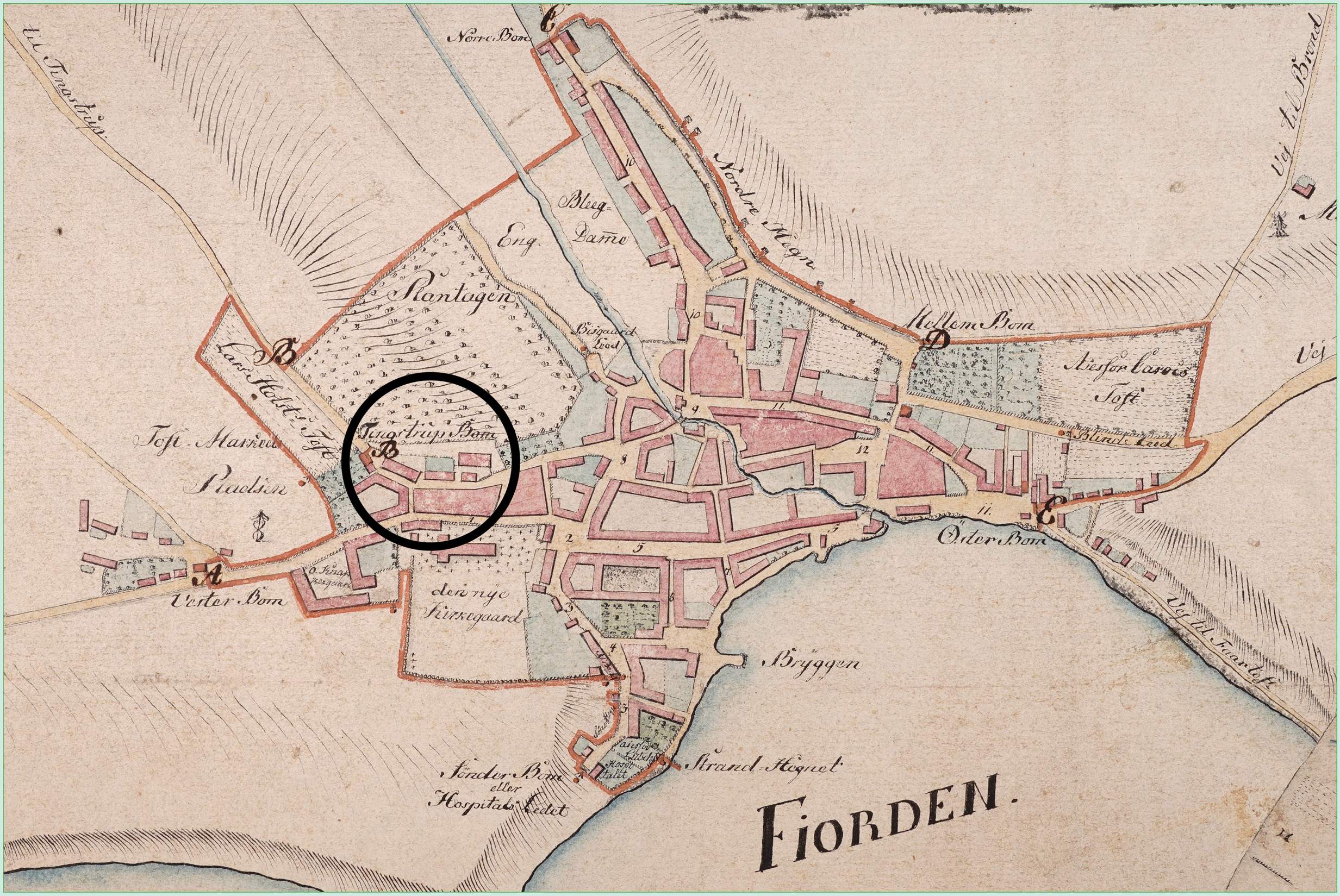

TOLDINSPEKTØRENS KORT OVER THISTED I 1824

Som toldforvalter er det Langelands arbejde sammen med ca. 10 betjente at sikre opkrævning af datidens moms – eller told - når varer føres ind i købstaden. Toldforvalterens kort fra 1824 over Thisted markerer tydeligt byens grænse og de bomme, alle skal passere for at komme ind og ud af byen.

I 1657 blev alle købstæder pålagt at opkræve en afgift af alle varer, der bringes ind i byen. Ordningen ophæves først i 1852. Derfor er der hegn rundt om byen og etableret bomme, hvor toldbetjente kan opkræve afgiften. Nordre Hegn eller Kastet er således en lav opkastet vold, der skal forhindre snydepelse i at omgås opkrævningen. Kortet er en enestående beskrivelse af byen, som vi går på vandring i:

Her finder vi **Nørre Bom,** hvor Nørregade bliver til Nørre Allé. Turen op langs Kastet fører os hen til **Mellem Bom**, der er etableret ved Korsgade. Videre til **Blinde Led** midt på Munkevej og derfra ned til stedet, hvor Strandgade begynder, hvor vi har **Øster Bom**.

Så går vandringen langs stranden hen over udløbet af Bækken. Vi fortsætter og kravler over Strandhegnet og lander ved **Sønder bom** eller **Hospitals ledet**, der har navn efter Hospitalet, som var en stiftelse for fattige. Her bag ved kom byens gasværk senere til at ligge. Gasværket måtte vige pladsen for rådhuset eller administrationsbygningen så sent som i 1979.

Vi skal vestpå op til Store Torv og op forbi kirken i Vestergade, hvor der kun ligger få huse og frem til området syd for den daværende markedsplads - til begyndelsen af Møllevej og Vesterstræde til **Vester Bom**.
Og så tilbage ned gennem Vestergade og til venstre gennem Amtsstræde for at finde **Tingstrup Bom** på Skovgade ved den helt nyanlagte plantage Christiansgave.

Den sidste toldport hedder **Bisgaard Led** - og for at finde den, skal vi ned ad Skovgade og via Lille Torv og Bisgaardsgade ned på Ågade til **Bisgaard Led**.
Hist og pist er der små led, som er under ”Toldbodens lås”, som det hedder på kortets signaturforklaring.

500 BY SKABER LIV
LIV SKABER BY

LIGE VED SIDEN AF VESTERGADE

Tingstrupvej ca. 1915

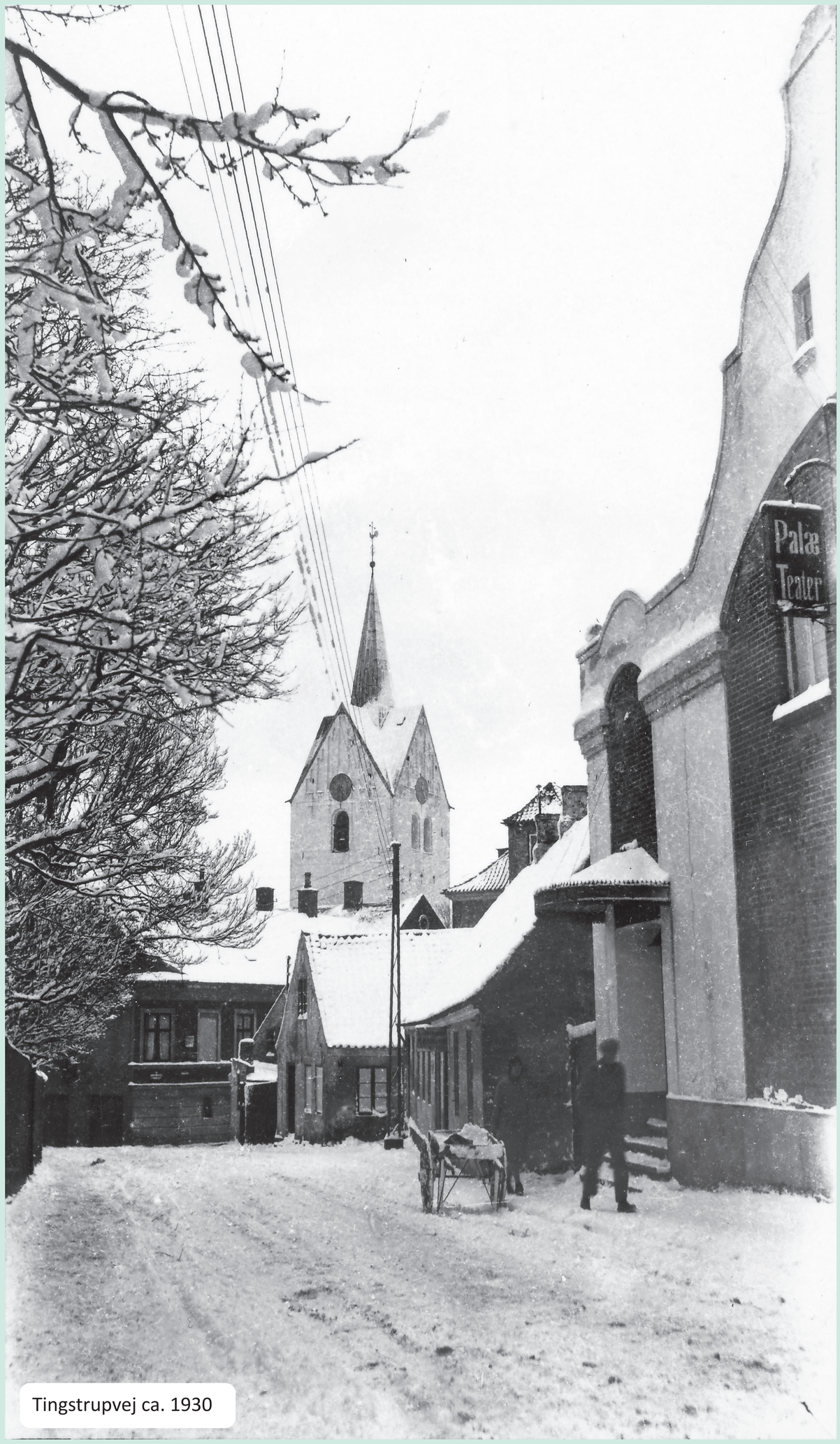
Tingstrupvej ca. 1930

Tingstrupvej ca. 1965

Amtsstræde ca. 2012

Tingstrupvej ca. 1930

Der er ikke langt mellem land og by på dette sted, hvor Tingstrup Bom lå. Tingstrupvej lå i Thisted Landsogn og Vestergade i købstadskommunen.

Og frem til ca. 1920 kunne man nok nemt fornemme, at man var på vej ud på landet fra dette sted, som det tydeligt kan iagttages på postkortet øverst.

500 BY SKABER LIV
LIV SKABER BY

MED PALÆ-OLGA I BIOGRAFEN

Tingstrupvej med Palæ-teatret 1967.

Palæ-teatret i 1941.

Olga Thomsen er her sammen med sin datter Eva.

Reklamevogn for Palæ-teatret, 1937 - Tingstrupvej.

Opfindsomt reklameindslag foran Palæ-teatret, 1941.

Biografdirektør Olga Thomsen på arbejde, 1960.

Da Pælæ-teatret bliver opført i 1919 af Herluf Thomsen, er vi midt i filmens storhedstid. Folk strømmer til biografen, og de 243 stole står sjældent tomme. Herluf Thomsen hjælpes i gang af sin far, der driver en biograf i Nykøbing. Også Thomsens rejsebiograf skaber glæde i oplandets byer.
I september 1937 dør Herluf Thomsen blot 47 år gammel, og bevillingen overgår til enkefru Olga, der siden blot kendes som Palæ-Olga. Og det er en driftig og farverig personlighed, der kommer i spidsen. Hun formår at modernisere biografen gentagne gange.

Olga Thomsen var alle dage kendt som en skrap dame og ivrig skytte i fritiden. Ubegribeligt, at nogen turde skære i hendes nybetrukne sæder i 1957, for 'når hun rullede sig ud, overgik hun skuespillerne på lærredet.' Børn kunne ofte omvendt få sig en is helt gratis, hvis man opførte sig ordentligt, så for mange var der ekstra gevinst ved at besøge Palæ-teatret.
Da Gunner Obel åbner Kino, kaster Olga dog håndklædet i ringen. Hun sælger ejendommen til nabovirksomheden bilforhandler A.P. Andersen & Co. De resterende bygninger rives ned, da området bliver til parkeringsareal for et nyt supermarked længere nede af Rosenkrantzgade.
Som yderligere kuriositet kan nævnes, at et oldebarn til Olga Thomsen er Hollywood-skuespilleren Connie Nielsen.

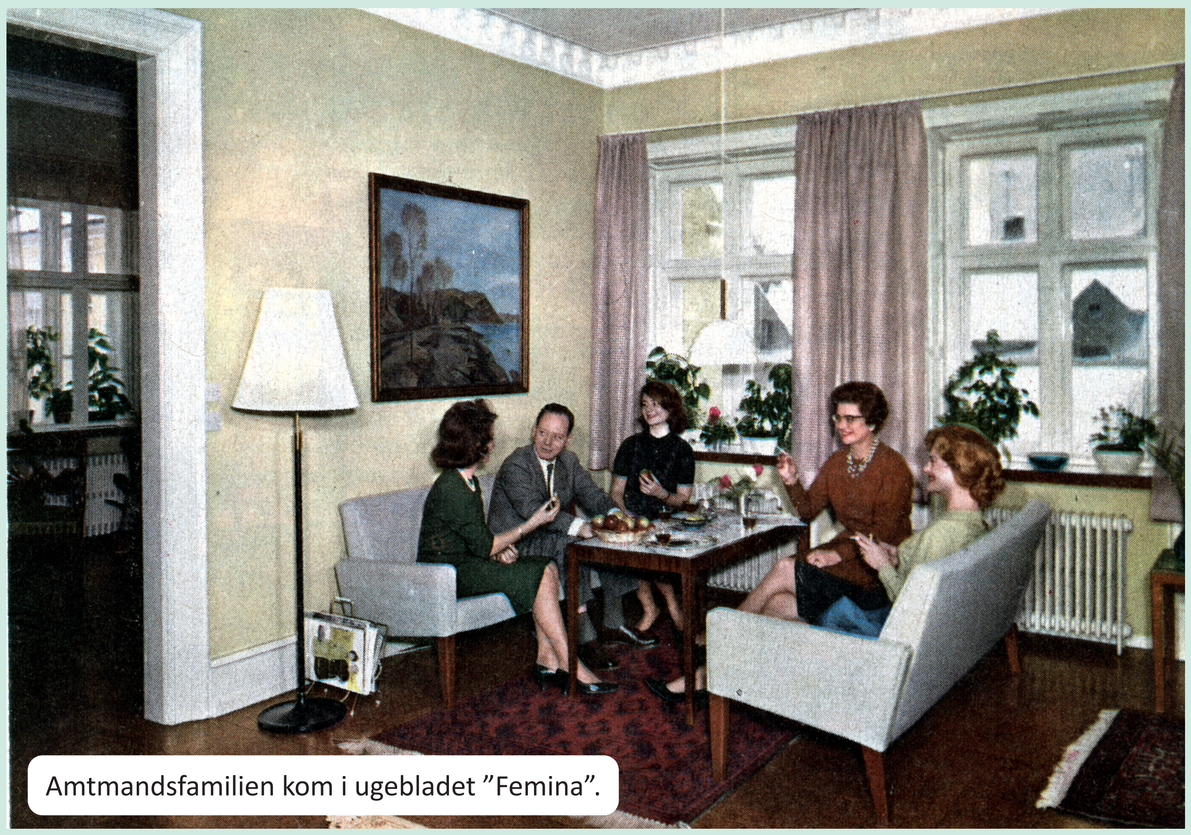
BØRNEARBEJDE VED AMTSGÅRDEN

Reklame for tobaksfabrikken.

Bendixsens **tobaksfabrik** lå på nordsiden af Skovgade. Det er en af Thisted allerældste virksomheder - grundlagt i 1834 - og lå næsten nabo til bomhuset. Fabrikken voksede sig stor bl.a. i kraft af et omfattende børnearbejde. Beskæftigelsen var i 1885: 6 mænd, 4 kvinder og 20 børn under 14 år! Da en stor del af cigarfremstillingen blev flyttet til København i 1910, flyttede 100 arbejdere med. Tilbage i Thisted blev 20-30 mand - som fortsatte produktionen af røg og skråtobak. Fabrikken lukkede i 1959. Bygningerne blev overtaget af Thisted Amt.

Nabo til tobaksfabrikken var **Amtsgaarden**, hvor amtmanden boede. Florian Martensen-Larsen boede her med sin familie indtil 1970, da Thisted Amt blev nedlagt. Billedet stammer fra en portrætartikel i ugebladet Femina: ”Med stor glæde har man set Martensen-Larsen rykke ind i amtsgården med sin charmerende frue og tre spillevende piger, der skaber solskin overalt …”

Amtmandsfamilien kom i ugebladet ”Femina”.

Amtsgården i Skovgade.

Den tyske besættelsesmagt rykkede ind i lokaler på tobaksfabrikken.

500 BY SKABER LIV
LIV SKABER BY